

Afgørelse om metode for fastsættelse af grænser til udveksling og deling af RR mellem synkronområder

RESUMÉ

Energinet anmeldte for DK1 den 14. september 2018 en metode til fastsættelse af grænser for udveksling og deling af RR mellem synkronområder i medfør af SO GL artikel 178, stk. 1 og artikel 179, stk. 1. Forslagene er en del af driftsaftalen for synkronområdet Kontinentaleuropa i medfør af SO GL artikel 118.

Det anmeldte forslag er udarbejdet af alle TSO'erne i synkronområdet Kontinentaleuropa og har til formål at fastsætte grænseværdier for udveksling og deling af RR reserven mellem synkronområder.

I det anmeldte forslag er fastsat, at RR reserven i LFC-kontrolblokken altid skal kunne dække ubalancer i 99 % af tiden. Endvidere er fastsat, at den afgivende LFC-kontrolblok i synkronområdet Kontinentaleuropa, ikke må dele mere kapacitet end 30 % af den positive dimensionerende hændelse.

Når en LFC-kontrolblok i synkronområdet Kontinentaleuropa modtager RR, må LFC-kontrolblokken ikke modtage energi, der udgør mere end 50 % af den samlede dimensionerede kapacitet af RR for den enkelte LFC-kontrolblok.

RR-reserven benyttes ikke i det danske system.

AFGØRELSE

Forsyningstilsynet godkender den anmeldte metode til fastsættelse af grænser for udveksling og deling af RR mellem synkronområder.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

I denne sag tages der stilling til Energinets anmeldelse af det fælles forslag til en metode for fastsættelse af grænser for udveksling og deling af RR for synkronområdet Kontinentaleuropa i medfør af forordning (EU) 2017/1485 af 2. august 2017 om fastsættelse af retningslinjer for drift af elektricitetstransmissionssystemer ("SO GL") artikel 178, stk. 1, og 179, stk. 1.

Det anmeldte forslag er en del af driftsaftalen for synkronområdet Kontinentaleuropa i medfør af SO GL artikel 118. Det anmeldte forslag har til formål at fastsætte grænseværdier for udveksling og deling af RR reserven mellem synkronområder.

I medfør af SO GL artikel 178, stk. 1, og 179, stk. 1 skal alle TSO'er i et synkront område angive en metode til at bestemme grænserne for udveksling og deling af RR med andre synkronområder.

Metoden er en del af driftsaftalen for synkronområdet. Driftsaftalen er reguleret i medfør af SO GL artikel 118, stk. 1, og heraf fremgår, at alle TSO'er i hvert synkronområde senest 12 måneder efter ikrafttræden af SO GL¹ skal anmelde metode for fastsættelse af grænser for udveksling og deling af RR mellem synkronområder.

Energinet anmeldte den 14. september 2018 et fælles forslag til regler for fastsættelse af grænser for udveksling og deling af RR mellem synkronområder. Forslaget dækker synkronområdet Kontinentaleuropa, og er udarbejdet af alle TSO'er i dette synkronområde.

Energinet har foretaget anmeldelse, som led i Energinets rolle som systemansvarlig virksomhed ("TSO") for det danske elforsyningssystem.

Det anmeldte forslag skal godkendes af alle regulerende myndigheder i den berørte region i medfør af SO GL artikel 6, stk. 3, litra d, nr. x. Da det anmeldte fælles forslag vedrører synkronområdet Kontinentaleuropa, skal alle regulerende myndigheder i dette synkronområde godkende det anmeldte forslag i fællesskab.

I medfør af SO GL artikel 6, stk. 7, skal de regulerende myndigheder træffe afgørelse senest seks måneder efter at den sidst berørte regulerende myndighed har modtaget den relevante metode.

Den sidst berørte regulerende myndighed modtog metoden for fastsættelse af grænser for udveksling og deling af RR mellem synkronområder den 2. oktober 2018.

Forsyningstilsynet skal herefter træffe afgørelse senest den 2. april 2019.

Eftersom godkendelsen af det anmeldte forslag kræver, at mere end én regulerende myndighed træffer en afgørelse, er det i medfør af SO GL artikel 6, stk. 7, 1. pkt., pålagt de kompetente regulerende myndigheder at rådføre sig med hinanden og koordinere og samarbejde med henblik på at nå til enighed.

Forsyningstilsynet deltager i Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER) og Council of European Energy Regulators (CEER), hvor det fremsatte forslag har været behandlet mellem alle de relevante regulerende myndigheder i EU. Forsyningstilsynet deltager i CEER-regi i Energy Regulators Forum (ERF), der består af ledende repræsentanter fra de forskellige regulerende myndigheder. Formålet med ERF

---

¹ SO GL trådte i kraft 14. september 2017

er bl.a. at koordinere afgørelser, der skal træffes af mere end en regulerende myndighed i fællesskab.

Det anmeldte forslag er blevet behandlet i samarbejde af alle regulatorer, der i enighed den 31. marts 2019. har godkendt det anmeldte forslag til fastsættelse af grænser for udveksling og deling af RR mellem synkronområder. Alle de regulerende myndigheder har fremsendt et "position paper" dateret 31. marts 2019 til TSO'erne.

DET ANMELDTE FORSLAG

I medfør af SO GL artikel 178, stk. 1, og artikel 179, stk. 1, angiver alle TSO'er i driftsaftalen for det respektive synkronområde en metode til at bestemme grænserne for udveksling og deling af RR med andre synkronområder.

Det anmeldte forslags artikel 3, stk. 1 vedrører udveksling af RR, og indeholder bestemmelser om den enkelte LFC-kontrolbloks modtagelse af RR. I medfør heraf, skal den modtagne TSO sikre sig, at den modtagne energi ikke udgør mere end 50 % af den samlede reservekapacitet fastsat og tildelt den enkelte TSO i medfør af SO GL artikel 160.

Forslagets artikel 3, stk. 2 vedrører deling af RR. Hver TSO i synkronområdet Kontinentaleuropa skal have ret til at foretage deling af RR med tilstødende synkronområder.

I medfør af det anmeldte forslags artikel 3, stk. 2, litra a, fastsættes bestemmelser for deling, hvor synkronområdet Kontinentaleuropa er det modtagne synkronområde. Hver TSO skal have ret til at foretage deling af RR, når delingen finder sted inden for grænserne fastsat i medfør af SO GL artikel 160, stk. 4 og stk. 5.

I medfør af det anmeldte forslags artikel 3, stk. 2, litra b, fastsættes ingen grænser for deling, hvor synkronområdet Kontinentaleuropa er det afgivne synkronområde.

Af det anmeldte forslags artikel 4 fremgår frist for implementering af det anmeldte forslag på en måned efter alle relevante regulerende myndigheder har godkendt det anmeldte forslag.

Vedlagt det anmeldte forslag er dokumentet "explanatory document". Heraf fremgår bl.a. følgende:

The exchange and sharing of RR between synchronous areas is a process TSOs do not foresee to be implemented at least before the implementation of the corresponding balancing platform performing cross-border activation of RR according to EB GL. In this sense TSOs, at a first stage are not able to perform security assessment of such exchange or sharing. TSOs' intention is not to block any kind of initiative in future, this is why the only rules considered for exchange or sharing of RR where receiving synchronous area is synchronous area CE are the same rules applied to LFC blocks within the synchronous area CE itself.

This proposal relies on the fact that if such an exchange or sharing of RR is going to be implemented in the future, specific security analysis studies will be needed in any

case and respective requirements and a corresponding notification process among TSOs as well as procedures for reservation of cross-border transmission capacities will have to be elaborated.

SAGENS PARTER

Energinet Elsystemansvar A/S (CVR-nr. 39314959) er sagens part i sin egenskab af transmissionssystemoperatør og pligtsubjekt i medfør af SO GL artikel 176, stk. 1 og artikel 177, stk. 1.

HØRING

Ved udarbejdelse af det anmeldte forslag har TSO'erne i synkronområderne Kontinentaleuropa foretaget offentlig høring via ENTSO-E hjemmeside i perioden fra den 30. marts 2018 til 3. maj 2018.

Som bilag til anmeldelsen er vedlagt dokumentet "response to public comments". Dokumentet indeholder høringssvar samt TSO'ernes stillingtagen hertil.

Det anmeldte forslag vedrører fastsættelse af grænser for udveksling og deling af RR mellem synkronområder. Forsyningstilsynet har på denne baggrund foretaget offentlig høring i perioden fra den 28. september 2018 til 2. november 2018.

Tilsynet har ikke modtaget høringssvar.

RETSGRUNDLAG

Kommissionens forordning (EU) 2017/1485 af 2. august 2017 om fastsættelse af retningslinjer for drift af elektricitetstransmissionssystemer (SO GL)

Artikel 4, stk. 2.

Når denne forordning anvendes, skal medlemsstaterne, de kompetente myndigheder og systemoperatørerne:

- a) anvende proportionalitetsprincippet og princippet om ikke-diskrimination
- b) sikre gennemsigtighed
- c) anvende princippet om optimering mellem den højeste samlede effektivitet og de laveste samlede omkostninger for alle involverede parter
- d) sikre, at TSO'er så vidt muligt anvender markedsbaserede mekanismer til at sikre netsikkerheden og –stabiliteten
- e) respektere det ansvar, der er pålagt den relevante TSO med henblik på at sikre systemsikkerheden, herunder i henhold til kravene i national lovgivning
- f) høre de relevante DSO'er og tage højde for eventuelle virkninger for deres systemer og
- g) tage højde for anerkendte europæiske standarder og tekniske specifikationer.

Artikel 6, stk. 1, stk. 3, stk. 6 og stk. 7.

1. De enkelte regulerende myndigheder er ansvarlige for godkendelsen af de vilkår, betingelser og metoder, som TSO'er udarbejder i henhold til stk. 2 og 3.

Den enhed, der udpeges af medlemsstaten, godkender de vilkår og betingelser eller metoder, som TSO'er har udarbejdet, jf. stk. 4. Den udpegede enhed er den regulerende myndighed, medmindre medlemsstaten fastsætter andet.

(...)

3. Forslagene til følgende vilkår og betingelser eller metoder godkendes af alle regulerende myndigheder i den berørte region, og en medlemsstat kan indgive en udtalelse til den berørte regulerende myndighed:

(...)

d) metoder, betingelser og værdier anført i driftsaftalerne for synkront område i artikel 118 vedrørende:

(...)

x) grænser for omfanget af udveksling af RR mellem synkrone områder fastsat i overensstemmelse med artikel 178, stk. 1, og grænser for omfanget af deling af RR fastsat i overensstemmelse med artikel 179, stk. 1

(...)

6. Forslaget til vilkår og betingelser eller metoder skal omfatte et forslag til tidsrammen for gennemførelsen af disse og en beskrivelse af deres forventede betydning for målene i denne forordning. Forslag til vilkår og betingelser eller metoder, der skal godkendes af flere eller alle regulerende myndigheder, fremlægges for agenturet, samtidig med at de fremlægges for de regulerende myndigheder. På anmodning fra de kompetente regulerende myndigheder afgiver agenturet inden for tre måneder en udtalelse om forslagene til vilkår og betingelser eller metoder.

7. Hvor godkendelsen af vilkår og betingelser eller metoder kræver, at mere end én regulerende myndighed træffer en afgørelse, rådfører de kompetente regulerende myndigheder sig med hinanden og koordinerer og samarbejder med henblik på at nå til enighed. Hvis agenturet afgiver en udtalelse, skal den kompetente regulerende myndighed tage denne udtalelse i betragtning. De regulerende myndigheder træffer afgørelse om de fremlagte vilkår, betingelser og metoder, jf. stk. 2 og 3, senest seks måneder efter, at de, eller i givet fald den sidste berørte regulerende myndighed, har modtaget de omhandlede vilkår, betingelser og metoder.

Artikel 11, stk. 3.

TSO'er, der er ansvarlige for at udarbejde et forslag til vilkår, betingelser og metoder, tager behørigt hensyn til de synspunkter, som interesseparterne fremsætter i forbindelse med høringerne, inden forslaget fremlægges til godkendelse for de regulerende

myndigheder. I alle tilfælde udarbejdes en solid begrundelse for at indarbejde eller ikke at indarbejde interesseparternes synspunkter i forslaget, som vedlægges forslaget og offentliggøres inden for rimelig tid inden eller samtidig med offentliggørelsen af forslaget til vilkår, betingelser og metoder.

Artikel 118

1. Senest 12 måneder efter denne forordnings ikrafttræden udarbejder alle TSO'er i hvert synkront område i fællesskab fælles forslag til:

(...)

aa) den metode, der anvendes til at fastlægge grænser for omfanget af udveksling af RR mellem synkrone områder fastsat i overensstemmelse med artikel 178, stk. 1, og den metode, der anvendes til at fastlægge grænser for omfanget af deling af RR fastsat i overensstemmelse med artikel 179, stk. 1.

2. Alle TSO'er i hvert synkront område fremlægger de metoder og betingelser, der er anført i artikel 6, stk. 3, litra d), til godkendelse hos alle de regulerende myndigheder i det berørte synkrone område. Senest en måned efter godkendelsen af disse metoder og betingelser indgår alle TSO'er i hvert synkront område en driftsaftale for det pågældende synkrone område, som træder i kraft senest tre måneder efter godkendelsen af metoderne og betingelserne.

Artikel 160

1. Alle TSO'er i en LFC-kontrolblok har ret til at gennemføre en reserveudskiftningsproces.

2. For at overholde målparametrene for reguleringsfejl ved frekvensgenoprettelse som omhandlet i artikel 128 fastlægger alle TSO'er i en LFC-kontrolblok med reserveudskiftningsproces, som udfører en kombineret proces for dimensionering af FRR og RR for at opfylde kravene i artikel 157, stk. 2, regler for dimensionering af RR i driftsaftalen for LFC-kontrolblokken.

3. Reglerne for dimensionering af RR skal som minimum indeholde følgende krav:

- a) for de synkrone områder Norden og CE skal der være tilstrækkelig positiv reservekapacitet af RR til at genoprette den krævede mængde positive FRR. For de synkrone områder GB og IE/NI skal der være tilstrækkelig positiv reservekapacitet af RR til at genoprette den krævede mængde positive FCR og positive FRR
- b) for de synkrone områder Norden og CE skal der være tilstrækkelig negativ reservekapacitet af RR til at genoprette den krævede mængde negative FRR. For de synkrone områder GB og IE/NI skal der være tilstrækkelig negativ reservekapacitet af RR til at genoprette den krævede mængde negativ FCR og negativ FRR
- c) der skal være tilstrækkelig reservekapacitet af RR, når denne medregnes ved dimensioneringen af reservekapaciteten af FRR med henblik på at opfylde

kvalitetsmålet for reguleringsfejl ved frekvensgenoprettelse for den relevante periode og

- d) overensstemmelse med driftssikkerheden inden for en LFC-kontrolblok med henblik på at fastlægge reservekapaciteten af RR.

4. Alle TSO'er i en LFC-kontrolblok kan reducere den positive reservekapacitet af RR i LFC-kontrolblokken, der følger af processen for dimensionering af RR, ved at udarbejde en aftale om deling af RR for denne positive reservekapacitet af RR med andre LFC-kontrolblokke i overensstemmelse med bestemmelserne i afsnit 8 i del IV. Den TSO, der modtager reguleringskapacitet, begrænser reduktionen af positiv reservekapacitet af RR med henblik på at:

- a) garantere, at denne stadig kan opfylde sine målparametre for reguleringsfejl ved frekvensgenoprettelse fastsat i artikel 128
- b) sikre, at driftssikkerheden ikke bringes i fare og
- c) sikre, at reduktionen af den positive reservekapacitet af RR ikke overstiger den resterende positive reservekapacitet af RR i LFC-kontrolblokken.

5. Alle TSO'er i en LFC-kontrolblok kan reducere den negative reservekapacitet af RR i LFC-kontrolblokken, der følger af processen for dimensionering af RR, ved at udarbejde en aftale om deling af RR for denne negative reservekapacitet af RR med andre LFC-kontrolblokke i overensstemmelse med bestemmelserne i afsnit 8 i del IV. Den TSO, der modtager reguleringskapacitet, begrænser reduktionen af negativ reservekapacitet af RR med henblik på at:

- a) garantere, at denne stadig kan opfylde sine målparametre for reguleringsfejl ved frekvensgenoprettelse fastsat i artikel 128
- b) sikre, at driftssikkerheden ikke bringes i fare og
- c) sikre, at reduktionen af den negative reservekapacitet af RR ikke overstiger den resterende negative reservekapacitet af RR i LFC-kontrolblokken.

6. Når en LFC-kontrolblok drives af mere end én TSO, og hvis processen er nødvendig for LFC-kontrolblokken, angiver alle TSO'er i den pågældende LFC-kontrolblok fordelingen af ansvar mellem TSO'erne i forskellige LFC-kontrolområder for gennemførelsen af dimensioneringsreglerne i stk. 3 i driftsaftalen for LFC-kontrolblokken.

7. En TSO skal til enhver tid have tilstrækkelig reservekapacitet af RR i overensstemmelse med reglerne for dimensionering af RR. I driftsaftalen for LFC-kontrolblokken angiver TSO'erne i en LFC-kontrolblok eskaleringsproceduren for tilfælde, hvor der er alvorlig risiko for, at reservekapaciteten af FRR er utilstrækkelig i LFC-kontrolblokken.

Artikel 178

1. I driftsaftalen for det synkrone område angiver alle TSO'er i hvert synkront område en metode til at bestemme grænserne for udveksling af RR med andre synkrone områder. Denne metode skal tage hensyn til:

- a) den driftsmæssige indvirkning mellem de synkroner områder
- b) stabiliteten af reserveudskiftningsprocessen i det synkroner område
- c) kapaciteten i det synkroner område til at opfylde målparametrene for frekvenskvalitet omhandlet i artikel 127 og målparametrene for reguleringsfejl ved frekvensgenoprettelse omhandlet i artikel 128 og
- d) driftssikkerheden.

2. Alle TSO'er i LFC-kontrolblokke, der er involveret i udvekslingen af RR mellem synkroner områder, tilrettelægger denne udveksling på en sådan måde, at TSO'erne i en LFC-kontrolblok i det første synkroner område kan modtage en del af den samlede reservekapacitet af RR, der kræves til deres LFC-kontrolblok som fastsat i henhold til artikel 160, stk. 2, fra en LFC-kontrolblok i det andet synkroner område.

3. Den del af den samlede reservekapacitet af RR, der kræves til LFC-kontrolblokken i det synkroner område, hvor den udveksles, leveres fra LFC-kontrolblokken i det andet synkroner område, ud over den samlede reservekapacitet af RR, der kræves til denne anden LFC-kontrolblok i henhold til artikel 160, stk. 2.

4. Hver HVDC-samkøringslinjeoperatør regulerer den aktive effekt via HVDC-samkøringslinjen i overensstemmelse med instrukserne fra den TSO, der tilslutter reserver, eller den TSO, der modtager reserver, i overensstemmelse med de tekniske minimumskrav til RR omhandlet i artikel 161.

5. Alle TSO'er i de LFC-kontrolblokke, som den TSO, der tilslutter reserver, og den TSO, der modtager reserver, tilhører, angiver betingelserne for udveksling af RR i en aftale om udveksling af RR.

Artikel 179

1. I driftsaftalen for det synkroner område angiver alle TSO'er i hvert synkront område en metode til at bestemme grænserne for deling af RR med andre synkroner områder. Denne metode skal tage hensyn til:

- a) den driftsmæssige indvirkning mellem de synkroner områder
- b) stabiliteten af reserveudskiftningsprocessen i det synkroner område
- c) den maksimale reduktion af RR, der kan medtages i dimensioneringen af RR i henhold til artikel 160 som resultat af delingen af RR
- d) kapaciteten i det synkroner område til at opfylde målparametrene for frekvenskvalitet omhandlet i artikel 127 og målparametrene for reguleringsfejl ved frekvensgenoprettelse omhandlet i artikel 128 og
- e) driftssikkerheden.

2. Alle TSO'er i de LFC-kontrolblokke, der er involveret i delingen af RR mellem synkronområder, tilrettelægger denne deling på en sådan måde, at TSO'erne i en LFC-kontrolblok i det første synkronområde kan modtage en del af den samlede reservekapacitet af RR, der kræves til deres LFC-kontrolblok som fastsat i henhold til artikel 160, stk. 2, fra en LFC-kontrolblok i det andet synkronområde.

3. Hver HVDC-samkøringslinjeoperatør regulerer den aktive effekt via HVDC-samkøringslinjen i overensstemmelse med instrukserne fra den TSO, der leverer reguleringskapacitet, eller den TSO, der modtager reguleringskapacitet, i overensstemmelse med de tekniske minimumskrav til RR omhandlet i artikel 161, stk. 1.

4. Alle TSO'er i de LFC-kontrolblokke, som den TSO, der leverer reguleringskapacitet, eller den TSO, der modtager reguleringskapacitet, tilhører, angiver betingelserne for deling af RR i en aftale om deling af RR.

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Vurdering af formelle krav

Forsyningstilsynet modtog anmeldelsen af metode for fastsættelse af grænser for udveksling og deling af RR mellem synkronområder den 14. september 2018.

I medfør af SO GL artikel 118, stk. 1, litra aa, skal TSO'erne i hvert synkronområde senest 12 måneder efter ikrafttræden af SO GL udarbejde en metode til fastsættelse af grænser for omfang af udveksling og deling af RR mellem synkronområder.

SO GL trådte i kraft den 14. september 2017. Forsyningstilsynet modtog anmeldelse af metode for udveksling og deling af RR mellem synkronområder den 14. september 2018. Tilsynet har herefter modtaget det anmeldte forslag rettidigt.

Af det anmeldte forslag fremgår, at forslaget er udarbejdet af alle TSO'er i synkronområdet Kontinentaleuropa i fællesskab.

I medfør af SO GL artikel 11, stk. 3, skal høring være foretaget, inden forslaget fremlægges til godkendelse for de regulerende myndigheder. Endvidere skal forslaget vedlægges en solid begrundelse for at indarbejde eller ikke at indarbejde interesseparters synspunkter, der er fremkommet i forbindelse med høringen.

Før anmeldelse til Forsyningstilsynet har det fremsatte forslag været i høring fra den 30. marts 2018 til den 3. maj 2018 via ENTSO-E's hjemmeside. Tilsynet bemærker, at interessepartier herunder DSO'er herved har haft mulighed for at fremkomme med synspunkter.

Sammenholdt med dokumentet "Response to public comments" vurderer Forsyningstilsynet, at det fremsatte forslag opfylder betingelsen i SO GL artikel 4, stk. 2, litra f.

Forsyningstilsynet vurderer endvidere, at betingelserne i SO GL artikel 11, stk. 3, er opfyldt ved den skete høring via ENTSO-E's hjemmeside, samt vedlagte dokument "Response public comments".

Forsyningstilsynet har ved sin deltagelse i ACER og CEER rådført, samarbejdet og koordineret med de øvrige kompetente regulerende myndigheder i synkronområdet Kontinentaleuropa med henblik på at opnå enighed om den fremsendte anmeldelse.

De regulerende myndigheder er den 31. marts 2019 nået til enighed om at godkende det anmeldte forslag, jf. bilaget "position paper". Dette position paper indeholder en formel konstatering af enigheden mellem regulatorerne og beskriver aftalen mellem regulatorerne om at godkende det anmeldte forslag med henblik på at sikre, at afgørelsen ikke skal henvises til ACER.

Forsyningstilsynet lægger vægt på, at det anmeldte forslags artikel 4 indeholder bestemmelser om implementeringen af det anmeldte forslag. Tilsynet vurderer på denne baggrund, at det anmeldte forslag opfylder kravet i SO GL artikel 6, stk. 6, og at den fastsatte frist på en måned er i overensstemmelse med den angivne tidsfrist i SO GL artikel 118, stk. 2.

Det er på baggrund af ovenstående Forsyningstilsynets vurdering, at det anmeldte forslag vedrørende fastsættelse af grænser for udveksling og deling af RR mellem synkronområder, opfylder alle formelle krav.

Vurdering af materielle krav

Forsyningstilsynet lægger vægt på formålet med RR-reserven, hvorefter RR-reserven skal kunne genoprette FRR reserven. I medfør af SO GL artikel 160, stk. 3, litra a og b, skal dimensionering af RR reserven for synkronområdet Kontinentaleuropa kunne genoprette FRR i både positiv og negativ retning.

Tilsynet lægger vægt på det anmeldte forslags artikel 3, stk. 1, hvorefter den modtagne TSO sikrer sig, at den modtagne energi ikke udgør mere end 50 % af den samlede mængde fastsat og tildelt den enkelte TSO i medfør af SO GL artikel 160.

Tilsynet lægger vægt på, at den anmeldte grænseværdi er i overensstemmelse med den anmeldte grænseværdi for udveksling af FRR, og vurderer på denne baggrund, at grænseværdien for RR er fastsat med henblik på at benytte RR til at genoprette FRR.

I medfør af det anmeldte forslags artikel 3, stk. 2, litra a, har hver TSO ret til at foretage deling af RR mellem synkronområder. Forsyningstilsynet lægger vægt på, at dette er i overensstemmelse med SO GL artikel 160, stk. 1 og artikel 179, stk. 1, hvorefter alle TSO'er i en LFC-kontrolblok har ret til at gennemføre en reserveudskiftningsproces.

Forsyningstilsynet lægger vægt på, at grænseværdierne for udveksling og deling i medfør af artikel 178, stk. 1 og 179, stk. 1, skal fastsættes under hensyn til driftssikkerheden, jf. SO GL artikel 178, stk. 1, litra a – d og artikel 179 stk. 1, litra a - e.

Tilsynet lægger vægt på, at SO GL artikel 178, stk. 1 og 179, stk. 1, hjemler TSO'en et driftssikkerhedsmæssigt skøn i forbindelse med fastsættelsen af grænseværdierne for udveksling og deling af RR.

Tilsynet lægger vægt på, at ikke alle analyser af det sammenkoblede elnet er tilendebragt. Tilsynet bemærker, at undersøgelser af behovet for inert i medfør af SO GL artikel 39, stk. 3, litra a, har deadline den 14. september 2019. Endvidere bemærker tilsynet, at metoden til koordinering af driftssikkerhedsanalysen i medfør af SO GL artikel 75, ikke er endelig afgjort.

På denne baggrund vurderer tilsynet, at der udestår elementer af betydning for en fuld og endelig analyse af driftssikkerheden i forbindelse med udveksling og deling af RR.

Forsyningstilsynet lægger vægt på, at dimensionering af RR skal have til formål at genoprette FRR, og finder efter en samlet vurdering, at TSO'erne med rimelighed har varetaget hensynet til driftssikkerheden, ved at anmelde grænseværdier for udveksling og deling i overensstemmelse med SO GL artikel 160.

Forsyningstilsynet har ikke ved høring, eller på anden måde, modtaget materiale, der giver tilsynet grundlag for tilsidesætte det af TSO'erne foretagne skøn.

Forsyningstilsynet godkender herefter den anmeldte metode for udveksling og deling af RR mellem synkronområder.

KLAGEVEJLEDNING

Eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Energiklagenævnet, jf. § 89, stk. 1 i lovbekendtgørelse nr. 52 af 17. januar 2019 om lov om elforsyning. Klage skal være skriftlig og være indgivet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen indgives til:

Energiklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg
Tlf.: 72 40 56 00
E-mail: ekn@naevneneshus.dk

Energiklagenævnets kontortid kan have betydning for, om klagen er indgivet i rette tid. Nærmere information om klagefristen, hvem der kan klage (klageberettiget) og nævnets klagebehandling fremgår af Energiklagenævnes hjemmeside www.ekn.dk.

Med venlig hilsen

Navn: Thomas Heldbo Wienberg (FSTS)
Stillingsbetegnelse: Fuldmægtig
Tlf. +45 41715418

Mail: thwi@forsyningstilsynet.dk